

Trelleborgs kommun
bildningsforvaltningen@trelleborg.se

2023-02-24

1 (21)

Dnr-2022:7448

Beslut

---

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Pilevall-
skolan i Trelleborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Pilevallskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Pilevallskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan för att försäkra sig om att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under ledning av rektorn utforma undervisningen så att alla elever ges möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla det samlade arbetet med att skapa studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **25 augusti 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolispektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:7448) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Pilevallskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsarbetet på olika sätt.

Granskningen visar även att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Vidare visar granskningen att rektorn gör analyser och följer upp resultat utifrån ett könsperspektiv, men att rektorn i övrigt inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsarbetet på olika sätt. I intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att rektorn leder verksamhetsdialoger där skolans samtliga klasser går igenom under läsåret och eleverna följs upp både gällande kunskapsresultat samt hur de fungerar socialt. I verksamhetsdialogerna ligger fokus både på grupp- och individnivå. Vidare framkommer det både i intervjuer och inskickat material att lärarna gör bedömningar av elevernas kunskapsnivå i samtliga ämnen fyra gånger per år, vilket dokumenteras på skolans digitala plattform som förutom av skolans personal kan ses av eleverna och deras vårdnadshavare. Elevhälsoteamet följer också upp måluppfyllelsen för de olika klasserna i så kallade kvalitetsdialoger och tittar då bland annat på resultaten i relation till andelen nyanlända elever och kön. I lärarintervju och intervju med rektorn framkommer att rektorn tar fram ett underlag för diskussioner i förstelärargruppen gällande de skillnader mellan ämnen och klasser som hen sett i sin analys av betyg. Vidare framkommer även att rektorn skapar sig en bild av verksamheten genom skolledningens verksamhetsbesök och planerade lektionsbesök, medarbetarsamtal, ärenden som tas

upp i elevhälsoteamet samt genom skolans dokumentation av anmälningar om kränkande behandling. Visserligen uppger några av medarbetarna att de inte upplever att värdegrundsarbetet följs upp, men av intervjun med rektorn och det inskickade materialet framgår att skolledningen följer upp arbetet med värdegrundsuppraget i verksamhetsdialogerna samt genom statistiken från anmälningar om kränkande behandling. Vidare framgår av intervjuerna med elevhälsa och rektorn att rektorns analys av de olika klassernas resultat ligger till grund för resursfördelning och vissa förbättringsåtgärder. Utifrån vad rektorn kommit fram till i sin analys har exempelvis två tjänster gjorts om till elevcoacher i syfte att ha fler vuxna i korridorer, uppehållsrum och raster för att skapa ett lugnare och tryggare klimat. Även socialpedagogens arbete riktas till de elevgrupper som bedöms ha störst behov, efter analys av det som framkommit på elevhälsomöte och verksamhetsdialoger. Ett arbete med gemensam lektionsstruktur fortgår även under innevarande läsår som ett av skolans utvecklingsområden i syfte att nå högre måluppfyllelse. I intervju med personal från elevhälsan och lärarna framkommer dock att de insatser som genomförs sällan följs upp och utvärderas och därför fastställs det inte om det är rätt insatser som sätts in.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av det inskickade materialet och intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna har goda förutsättningar för samverkan. Lärarna ingår i arbetslag som träffas minst en gång per vecka. Skolan har en organisation med förstelärare och samordnare som är länken mellan skolledningen och de olika arbetslagen. I utvecklingsgruppen träffar rektorn skolans förstelärare och driver då pedagogiska utvecklingsfrågor som förstelärarna sedan bär ut i arbetslagen. Rektorn följer också upp det kollegiala lärandet genom att förstelärarna tar tillbaka resultat av arbetslagets diskussioner till rektorn. De biträdande rektorerna träffar arbetslagens samordnare för att diskutera det mer praktiska arbetet i arbetslagen. Utöver denna organisation har skolledningen informationsmöte för personalen var sjätte vecka i syfte att sprida viktig information och bjuda in personalen till diskussion. Vidare framgår av intervjuer att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna, även om det i intervju med lärarna framkommer att det är svårt att hitta alla rutiner i skolans olika dokumentationssystem. I intervju med elevhälsan framkommer också att alla lärare inte alltid följer frånvarohanteringen, men att man inte vet om det beror på att lärarna inte känner till rutinen eller något annat. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att skolans olika rutiner går igenom vid terminsstart och att man lagt extra insatser på rutiner gällande att främja närvaro och att

skriva anmälningar om kränkande behandling. Obehöriga lärare får en mentor vid anställning som ansvarar för att ge den obehöriga läraren en välavvägd och planerad introduktion. Mentorn är förstelärare på skolan och har ansvar att stödja nya kollegor i de vardagliga momenten samt vid bedömningar.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn gör analyser och följer upp resultat utifrån ett könsperspektiv, men att rektorn i övrigt inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete. I det inskickade materialet samt vid intervjuer framgår att rektorn och lärarna sett skillnader mellan pojkars och flickors kunskapsresultat i flertalet ämnen, samt att pojkar i större utsträckning utsätter andra för kränkningar än vad flickor gör, enligt de anmälningar om kränkande behandling som dokumenterats. Rektorn beskriver i intervjun att de alltid har med könsperspektivet när de analyserar betyg och kränkningar. I intervju med eleverna framkommer att de upplever att pojkar och flickor får göra samma saker. Samtidigt berättar rektorn att lärarna ofta tar upp att pojkarna tar större plats än flickorna i klassrummen och att detta ska tas upp under kommande termin. Vidare berättar lärarna att de upplever att de ger alla elever samma förutsättningar, men att jämställdhetsarbetet sällan diskuteras i kollegiet och att lärarnas jämställdhetsarbete inte efterfrågas av rektorn. Det framkommer även i intervju med elevhälsans personal att de inte känner till om det finns ett aktivt jämställdhetsarbete på skolan. Visserligen framgår det av intervjuer att vissa insatser gällande jämställdhet genomförs på skolan, men detta sker inte systematiskt och under ledning av rektorn. Exempelvis arbetar studie- och yrkesvägledaren med jämställdhet när hen träffar eleverna i samband med val av moderna språk inför årskurs 6 samt inför gymnasieval. Vidare framkommer i intervjun med rektorn att de tidigare på skolan arbetat med olika metoder, exempelvis kooperativt arbetssätt, för att alla elever oavsett könstillhörighet ska gynnas i undervisningen och bedömningssituationer, men att rektorn inte vet hur mycket av de metoderna som fortfarande används av lärarna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan för att försäkra sig om att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i sina analyser kommit fram till att det finns skillnader mellan pojkar och flickor både i kunskapsresultat och i kränkingsanmälningar, men att det saknas ett aktivt arbete som leds av rektorn i syfte att utveckla jämställdhetsarbetet.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Vidare framgår att alla som arbetar i skolan i det vardagliga arbetet ska utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt. Rektorn har också enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar ett arbete med jämställdhet som är långsiktigt och systematiskt och som syftar till att alla elever ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Skolinspektionen vill peka på vikten av att jämställdhetsarbetet inte begränsas till uppföljning och analys av kunskapsresultat utan att rektorn initierar åtgärder utifrån sin analys och följer upp detta arbete. På samma sätt som skolan i dagsläget analyserar kunskaps- och trygghetsresultat utifrån ett könsperspektiv, bör även utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer systematiskt och löpande följas upp på ett sådant sätt att könsmonster kan uppmärksammas. Det kan handla om att analysera könsmonster som synliggörs genom elevhälsans arbete eller om att följa upp att lärare på ett medvetet sätt speglar jämställda värderingar i sin ämnesdidaktik. Det kan också handla om att arbeta kollegialt för att synliggöra de mönster och normer kopplat till kön som genomsyrar förståelsen hos

---

¹ Förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 22 (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning; 2.1 Normer och värden och 2.8 Rektorns ansvar.

lärare och personal och att öka deras kunskap om jämställdhet. En kollegial diskussion kan sedan ligga till grund för utformningen av gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen, men är också avgörande för ett kontinuerligt arbete kring ett jämställt bemötande av skolans elever. Ytterligare vägledning kring hur ett sådant arbete kan organiseras finns i Skolverkets stödmaterial om att leda jämställdhetsarbete.² Sammantaget handlar arbetet om att skapa en medvetenhet bland både personal och elever om hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan samt att utarbeta och kontinuerligt uppdatera strategier för hur traditionella könsmonster kan motverkas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att lärarna genomför en varierad undervisning med balans mellan olika arbetsuppgifter och arbetssätt och ett aktivt lärarstöd så att eleverna förstår, får motivation och bibehåller sitt engagemang för skolarbetet. Lektionerna har ett strukturerat upplägg, där syfte och mål tydligt framgår och lärarna arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och motivation genom att skapa nära relationer med eleverna. Vidare visar granskningen att lärarna anpassar innehåll och arbetssätt efter elevgruppen och arbetar för att undervisningen ska stimulera alla elever oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande, men

---

² Skolverket (2022). Leda jämställdhetsarbete (<https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/leda-personal/led-jamstalldhetsarbete>).

det varierar mellan lärare om eleverna ges möjlighet till delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärarna genomför en varierad undervisning med balans mellan olika arbetsuppgifter och arbetssätt. Av intervjuer med elever och lärare samt vid observationerna framkommer att korta genomgångar i helklass ofta inleder lektioner för att sedan övergå till arbete i par eller enskilt. Arbetet är teoretiskt i form av arbete i böcker, men även praktiskt arbete med material som till exempel kuber på matematiken förekommer. I intervjuerna med eleverna och lärare framgår också att film och andra visuella stöd används för att variera undervisningen.

Vidare arbetar lärarna genomgående med att ge aktivt lärarstöd. Av intervjuer med eleverna såväl som Skolinspektionens observationer framgår att eleverna signalerar att de behöver hjälp genom att räcka upp handen, men även att lärarna kommer fram till eleverna om de inte gör något. Eleverna beskriver att lärarna förklarar på anorlunda sätt, visar exempel eller tar fram andra uppgifter om det behövs. I intervjuer med lärarna framkommer att de rör sig runt i klassrummet i syfte att se alla elever, men även för att bekräfta eleverna som arbetar och stötta de elever som behöver hjälp på individnivå.

Granskningen visar också att lektionerna har ett strukturerat upplägg, där syfte och mål tydligt framgår. Av intervju med lärarna framgår att de har fokus på lektionens start och avslut då det är viktigt att fånga eleverna direkt vid lektionsstart, men även för att knyta ihop lektionen och ge information om nästa tillfälle. Eleverna berättar i intervju att lektionerna har olika moment, exempelvis har eleverna i de lägre årskurserna ofta en rörelsepaus mitt i lektionen för att orka hela lektionen. Vidare framgår av Skolinspektionens observationer och intervjuer med elever att målet och syftet med lektionen står på tavlan och att lärarna berättar om detta innan arbetet påbörjas. De äldre eleverna berättar att mål och syfte framför allt förklaras av lärarna i början av ett ämnesområde. Lärarna berättar i intervju att fokus ligger på att få eleverna medvetna om vad de ska göra och varför. Flertalet använder visuellt stöd för att tydliggöra upplägg och mål.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och motivation genom att skapa nära relationer med eleverna. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att de nära relationerna mellan lärare och elever möjliggör att lärarna kan använda elevnära uppgifter i syfte att skapa motivation hos eleverna. Av intervju med elever, lärare och personalen från elevhälsan framgår också att lärarna, förutom ett nära relationsskapande med eleverna, arbetar mycket med belöningar som ett sätt att skapa motivation. Detta sker exempelvis genom elevuppskattade arbetssätt i slutet av en lektion om eleverna gjort goda insatser. Exempel på sådana arbetssätt kan vara att lektionen avslutas med någon form av frågesport eller lek. Vidare framkommer i lärarintervjuerna att lärarna tydligt berättar om sina höga förväntningar på eleverna innan lektionsstart eller vid uppstart av ett nytt arbetsområde. Lärarna poängterar att de måste ha olika förväntningar på olika elever, men att det ska vara höga förväntningar ur ett individuellt elevperspektiv.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar innehåll och arbetssätt efter elevgruppen och arbetar för att undervisningen ska stimulera alla elever oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Även om lärare och personal från elevhälsoteamet uttrycker en oro för att nyanlända elever inte får det stöd de behöver i undervisningen, framgår det av intervjuer med elever och lärare att undervisningen överlag anpassas utifrån elevernas behov. Vid intervju med elever och lärare framkommer att alla elever inte använder samma material utan att det är anpassat för olika elever. Det finns exempelvis olika läromedel med varierad svårighetsgrad att tillgå för eleverna och lärarna skapar individanpassade uppgifter på programmen på elevernas datorer.

Delaktighet i undervisningen och det egna lärandet

Granskningen visar att eleverna ges goda möjligheter att reflektera över sitt eget lärande. I intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna får arbeta med öppna frågeställningar utan givna svar, både enskilt, i par och i hela klassen. I intervju med lärare framkommer också att enskilda lärare använder sig av kooperativa arbetsmetoder för att få eleverna att reflektera kring sitt lärande samt att tv-program gällande studieteknik används i undervisningen för att inspirera eleverna till olika arbetssätt. I intervjun med rektorn framkommer att skolan har haft fortbildning kring kooperativ undervisning, men att det är oklart hur stor del av lärargruppen som aktivt arbetar med detta.

Däremot visar granskningen att det varierar mellan lärare om eleverna ges möjlighet till delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna kan inte i inter-

visar exempel på hur de får vara med i planeringen eller utvärderingen av undervisningen. Det framgår också av intervju med elevhälsan och rektorn att elevernas delaktighet i undervisningen är mycket varierande, beroende på vilken pedagog som undervisar. I intervju med lärare framkommer att de ibland gör utvärderingar genom korta och konkreta frågor till eleverna innan lektionsslut eller genom att låta eleverna ge en skriftlig kommentar om lektionen. Lärare berättar att elevernas synpunkter ibland inte kan tas till vara direkt men att de har med det i kommande planering av nya ämnesområden.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under ledning av rektorn utforma undervisningen så att alla elever ges möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande, men att det varierar mellan pedagoger om elever görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Enligt 4 kap 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen framgår att lärarna tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.³

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna utvecklar arbetet med att göra eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Detta arbete handlar om att elever ges möjligheter till inflytande över undervisningen genom att de medverkar i planering och utvärdering gällande undervisningens arbetssätt, arbetsformer och inne-

---

³ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

håll samt att eleverna blir medvetna om det inflytande de faktiskt utövat. Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen* visar att lärare som aktivt arbetar för att stärka elevers inflytande, presenterar för eleverna vad de ska lära sig med utgångspunkt i kursplanen och sedan utformar undervisningen tillsammans med eleverna, bedriver framgångsrik undervisning. Lärare som framgångsrikt ger elever förutsättningar för delaktighet låter också eleverna utvärdera den egna undervisningen både avseende innehåll och genomförande.⁴

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen är följande: Granskningen visar att skolan har ett arbete kring trygghet som delvis bygger på ett gemensamt förhållningssätt. Granskningen visar även att skolan har vissa gemensamma strategier i arbetet med studiero, men att pedagogerna har olika förhållningssätt till strategierna och det överenskomna skolövergripande arbetet. När oordning uppstår vidtar lärarna åtgärder, men dessa har inte alltid effekt på lång sikt.

Trygghet

Granskningen visar att skolan har ett medvetet arbete kring trygghet som delvis bygger på ett gemensamt förhållningssätt, även om arbetssätten för att skapa trygghet skiljer sig en del inom personalen. Av intervjuer med rektorn och elevhälsa samt inskickad dokumentation framgår att kartläggning av elevernas upplevelse av trygghet

---

⁴ Skolinspektionen (2018) *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, Tematisk kvalitetsgranskning, Stockholm: Skolinspektionen.

görs genom enkäter en till två gånger per läsår, vilka analyseras i syfte att öka träffsäkerheten på de insatser som skolan gör. Man använder även kränkingsanmälningarna som ett underlag för analys av tryggheten. Genom enkäterna har det framkommit att eleverna är tryggare vid senaste enkätomgången än tidigare, vilket även framkommer i intervjun med eleverna när de beskriver tryggheten på skolan. I intervju med lärarna och rektorn framkommer att relationerna mellan de vuxna och eleverna är avgörande för arbetet med trygghet. De vuxnas uppfattning är att eleverna lyssnar mer på sina mentorer och klasslärarna än de andra vuxna på skolan. Elevhälsans personal har också observerat att tryggheten varierar beroende på vilken lärare eller annan personal som eleverna möter.

Granskningen visar vidare att skolan efter analys har satt in flera olika åtgärder för att öka tryggheten på skolan. I alla intervjuer med personal samt i inskickat material framkommer att skolan har utökat antalet vuxna ute på rasterna, anordnat en bemannad rastbod med material att låna under rasten och bemannat fotbollsplanen efter vad som framkommit från enkäterna om trygghet. Bland de yngre barnen finns vuxenstöd vid förflyttningar till exempelvis matsal och idrottslektion. I samtliga intervjuer framkommer också att skolan har elevcoacher som arbetar nära eleverna och skapar goda relationer, bland annat arbetar de i uppehållsrummet på högstadiet. I intervju med personal från elevhälsoteamet framkommer att jargongen är tuff bland de äldre eleverna på skolan och att olikheter inte ses som positivt i alla elevgrupper. I samtliga intervjuer beskriver personalen att de alltid tar diskussion med eleverna vid hårt språkbruk och att det behövs många och upprepade diskussioner om vad som är acceptabelt att säga eller inte. Vidare berättar eleverna att skolan har gemensamma ordningsregler som arbetas fram i elevrådet. I elevrådet har eleverna även framfört önskemål om mer saker att aktivera sig med på rasterna, vilket de fått i form av bland annat olika spel.

Studiero och lugn miljö

Granskningen visar att skolan har vissa gemensamma strategier i arbete med studiero, men att pedagogerna har olika förhållningssätt till strategierna och det överenskomna skolövergripande arbetet. I intervjuer med lärare, personal från elevhälsoteamet och rektorn framkommer att lärarna som undervisar de yngre barnen arbetar med gemensamma strategier och förhållningssätt för att öka studieron, men att det är större variation i arbetet med att skapa studiero bland lärarna på högstadiet. Exempel på överenskomna gemensamma strategier för god studiero är att eleverna har fasta platser i klassrummen, mobiltelefoner lämnas in vid lektionsstart och att strukturer med bildstöd används i syfte att ge tydlighet och förutsägbarhet för eleverna. Alla lärare på skolan har även gått en utbildning om ledarskap i klassrummet. I intervju med lärare

framkommer att en god variation av arbetssätt under lektionen samt tydlighet gällande vad eleverna ska göra främjar studieron samt att goda relationer är avgörande för att skapa god studiero. Vidare beskriver lärarna att den enskilde lärarens förmåga att vara ledare är avgörande för hur studieron blir. Eleverna berättar i intervju att de inte är med i det främjande arbetet gällande studiero men att de tagit upp på elevrådet att det är viktigt att lärarna skapar ett gott klimat på lektionerna.

Vidare visar granskningen att lärarna vidtar åtgärder när det uppstår oordning, men att de inte alltid är ändamålsenliga och har effekt på lång sikt. Av intervjuer med lärarna framgår att skolan arbetar efter en gemensam konsekvenstrappa som lärarna vid terminsstart går igenom med eleverna samt informerar vårdnadshavare om. Lärarna använder den vid behov för att upprätthålla och återställa studieron, dock olika mycket utifrån lärarnas olika ledarstilar. I intervju med de yngre eleverna framkommer att de upplever att lärarnas åtgärdande insatser har god inverkan på studieron. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer ses exempel på detta när lärare lägger handen på elev som pratar rakt ut och tyst tillrättavisar hen eller när en resursperson placerar sig i närheten av elever i behov av mer vuxenstöd. I intervju med de äldre eleverna framkommer däremot att de upplever studieron som låg i många sammanhang och att det är beroende av ämne och lärare. Även elevhälsan och rektorn beskriver att studieron varierar från lektion till lektion. I de högre årskurserna har lärarna som en åtgärd för att komma till rätta med dålig studiero en chatt där de kan skriva om de vill att elevcoachen ska hämta en elev som stör i klassrummet. I intervju med de äldre eleverna framkommer att det ofta förekommer negativa kommentarer i klassrummet, att tillsägelser från lärarna inte har långsiktig effekt och att elever som stör får lämna klassrummet, men att elevernas beteende fortsätter nästa lektion och att konsekvenserna då blir desamma som förra gången.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla det samlade arbetet med att skapa studiero.

Skolinspektionens granskning visar att skolan har vissa gemensamma strategier i arbetet med studiero, men att pedagogerna har olika förhållningssätt till strategierna och det överenskomna skolövergripande arbetet.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med personalen arbetar för att skapa ett gemensamt förhållningssätt kring studiero. I detta arbete ingår att skapa en organisation som utifrån en fördjupad analys av nuläget utarbetar såväl främjande som förebyggande och åtgärdande strategier för en lugn lärandemiljö. Ett gemensamt förhållningssätt kan exempelvis innebära att lärarna har en samsyn kring vilken ljudnivå som är acceptabel i klassrummet och kring hur de kan främja en lugn lärandemiljö som inte enbart ger tillfällig effekt. Skolinspektionens erfarenheter är att olika lärare har olika förmåga att vara en tydlig ledare i klassrummet och om alla lärare efterlever de gemensamt fattade besluten så underlättar det för de lärare som har svårare att skapa och upprätthålla studiero. Det är av vikt att även eleverna får möjlighet att vara med i framtagandet av strategier och att dessa regelbundet följs upp för att säkerställa att de ger önskvärd effekt.⁵

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar.

Den sammanfattande motiveringen är följande: Granskningen visar att rektorn har ett system för uppföljning och analys av lärarnas omdömen och betyg i syfte att identifiera eventuella mönster och skillnader mellan årskurser och ämnen. Granskningen visar

---

⁵ Skolinspektionen (2020): Skolans arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2028-2019.

också att rektorn ser till att lärarna har vissa förutsättningar för att kvalitetssäkra sina betyg, men att förutsättningarna varierar mellan lärare.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn har ett system för uppföljning och analys av lärarnas omdömen och betyg i syfte att identifiera eventuella mönster och skillnader mellan årskurser och ämnen. Av intervju med rektorn framkommer att hen i sin analys av kunskapsresultat, som beskrivs under område 1, också analyserar eventuella avvikelser i omdömen och betyg. Av inkommen dokumentation framgår det exempelvis att skolan har låga omdömen och betyg jämfört med riket i alla ämnen förutom ett. I intervju med rektorn framkommer att rektorn har identifierat tänkbara förklaringar till detta och att rektorn fört diskussion med lärare, även om detta ännu inte lett till någon förändring. Flertalet intervjuade lärare berättar att de aldrig fått någon fråga från skollärlingen gällande sin betygssättning eller de bedömningar de gör, men rektorn säger att hen tar samtal med lärarna gällande deras betygssättning vid upptäckta avvikelser.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna har vissa förutsättningar för att kvalitetssäkra sina betyg, men att förutsättningarna varierar mellan lärare. Det framkommer i intervju med lärare och rektorn att lärarna har arbetslaget som forum för diskussioner av bedömning och betygssättning och att förstelärarna återkopplar diskussionerna från arbetslaget till rektorn. Lärarna, personalen i elevhälsan och rektorn säger också i intervju att lärarna genomför och rättar de nationella proven gemensamt samt att andra bedömningsuppgifter till viss del skapas gemensamt i arbetslagen. Lärarna använder Skolverkets bedömningsstöd och specialpedagog och speciallärare är behjälpliga med analys av bedömningsstödet för att säkerställa att elever i behov av stöd uppmärksammas. Vidare berättar rektorn i intervjun att delar av kompetensutvecklingsdagar avsätts för diskussioner om bedömning och betyg. I intervju med lärare och elevhälsans personal framkommer däremot att lärarna som undervisar i de praktisk-estetiska ämnena saknar en ämneskollega på skolan att diskutera och sambedöma med. I intervju med lärare framkommer även att de saknar ämneslag där det finns möjlighet att diskutera bedömning och betygssättning med kollegor som undervisar i samma ämnen över de olika stadierna. Av intervjun med rektorn framgår att hen känner till detta, men att det är svårt att hitta tid för sådana diskussioner. Vidare framkommer det att det inte finns några ämnesträffar i kommunens regi där lärarna kan träffas över skolgränserna. Rektorn är medveten om detta och berättar att de håller på att ta fram en plan för gemensamma ämnesgrupper i kommunen i rektorsgruppen. Rektorn berättar att det funnits ett nätverk för de olika ämnena i kommunen men att

det lades ner på grund av pandemin och en omorganisation. Enligt rektorn behöver lärarna träffas över skolgränserna för att ha ämnesspecifika diskussioner kring bedömning och betygssättning i samtliga ämnen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ser till att lärarna får vissa förutsättningar i form av avsatt tid för att diskutera och göra bedömningar av elevernas kunskaper, men att förutsättningar för att kvalitetssäkra omdömen och betyg varierar mellan lärare.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Det framgår även av läroplanen att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen och att skolans resultat följs upp och utvärderas mot kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.⁶

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg. I detta ingår att lärare får tid och möjlighet att regelbundet och tillsammans med kollegor diskutera till exempel hur de kan bedöma olika examinationsuppgifter och hur de nationella proven kan användas som underlag vid betygssättningen. Målet ska vara att de bedömningar som lärarna gör är rättvisande och likvärdiga. Av Skolverkets allmänna råd framgår att betyg bland annat används för att följa elevers kunskapsutveckling, för urval till fortsatta studier och i utvärderingssyfte, och att det därför är viktigt att betygen upplevs som rättvisande och likvärdiga. De rekommendationer som ges i Skolverkets allmänna råd kan därför, enligt Skolinspektionens uppfattning, användas även i arbetet med omdömen. Enligt Skolverkets allmänna råd har rektorn en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete

---

⁶ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 2.7 Bedömning och betyg samt 2.8 Rektorns ansvar

med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Det kan även innebära att på skolenheten enas om former för dokumentation. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten. Detta kan ske genom att skapa olika mötesplatser, såväl fysiska som digitala.⁷

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Anna Johansson
Beslutsfattare
Signerat av: Anna Johansson

X Maria Lundin

Maria Lundin
Föredragande
Signerat av: Maria Lundin

I handläggningen av ärendet har även utredare Jan-Erik Lipiäinen och utredare Sandra Andersson medverkat.

---

⁷ 5 Skolverket (2022). Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Tre gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område

granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 29 november - 1 december 2022 samt genomförde digitala intervjuer 2 december 2022. Besöket genomfördes av Maria Lundin, Jan-Erik Lipiäinen och Sandra Andersson.

Pilevallskolan ligger i Trelleborgs kommun och är en skolenhet bestående av förskoleklass och årskurs 1-9. Årskurs 1-9 består av cirka 340 elever. Skolan har en rektor och två biträdande rektorer.